

Warme scholen
Hoe maak je het?

50 warme scholen in 5 warme steden

Fonds Gavoorgeluk
preventie van depressie en suïcide

The big WHY

A close-up photograph of a baby with light brown hair and dark eyes, looking directly at the camera with a slightly worried or concerned expression. The baby is holding a small amount of sand in their right hand, which is visible in the lower-left foreground. The baby is wearing a green long-sleeved shirt with a white collar. The background is a blurred outdoor setting, likely a beach with sand and a clear sky.

ELKE LEERLING GOED IN ZIJN VEL?

Droeve cijfers ...

1.066 zelfdodingen in Vlaanderen of **3 per dag** (320 verkeersdoden op Vlaamse wegen) - Zelfdoding is **de meest voorkomende doodsoorzaak bij jongeren** tussen 15 en 19 jaar (Zorg en Gezondheid, 2014)

16,8% van de jongeren heeft zichzelf één of meerdere keren **opzettelijk beschadigd** (Studie jongeren en gezondheid 2014)

34.500 Vlaamse leerlingen (10- tot en met 18-jarigen) worden **minstens wekelijks gepest (5,4%)**: de impact hiervan is – ook op lange termijn – negatief voor de betrokkenen en voor de samenleving (HBSC-rapport, 2016)

Ongeveer **10%** van de leerlingen (9 t.e.m. 16-jarigen) werd het afgelopen half jaar **gecyberpest** of heeft gecyberpest. (DICA-studie, UA)

14% van de Vlaamse jeugd stroomt **ongekwalificeerd uit het onderwijs**: mentoring of persoonlijke begeleiding (strategie met persoonlijke aandacht) helpen dit fenomeen voorkomen. (Lamote et al., 2013)

Het onderwijs reproduceert sociale ongelijkheid (6% leerlingen ouders zonder diploma stroomt door naar hoger en universitair onderwijs)

Warme scholen van maatschappelijk belang ...

Referentiekader onderwijskwaliteit van de Vlaamse onderwijsinspectie (2017)

“DE SCHOOL STREEFT NAAR WELBEVINDEN EN BETROKKENHEID BIJ ALLE LERENDEN EN HET SCHOOLTEAM EN NAAR TEVREDENHEID BIJ OUDERS EN BIJ ANDERE RELEVANTE PARTNERS” (R)OK, p. 9

**ELKE LEERKRACHT GOED IN ZIJN
VEL?**

Werkdruk

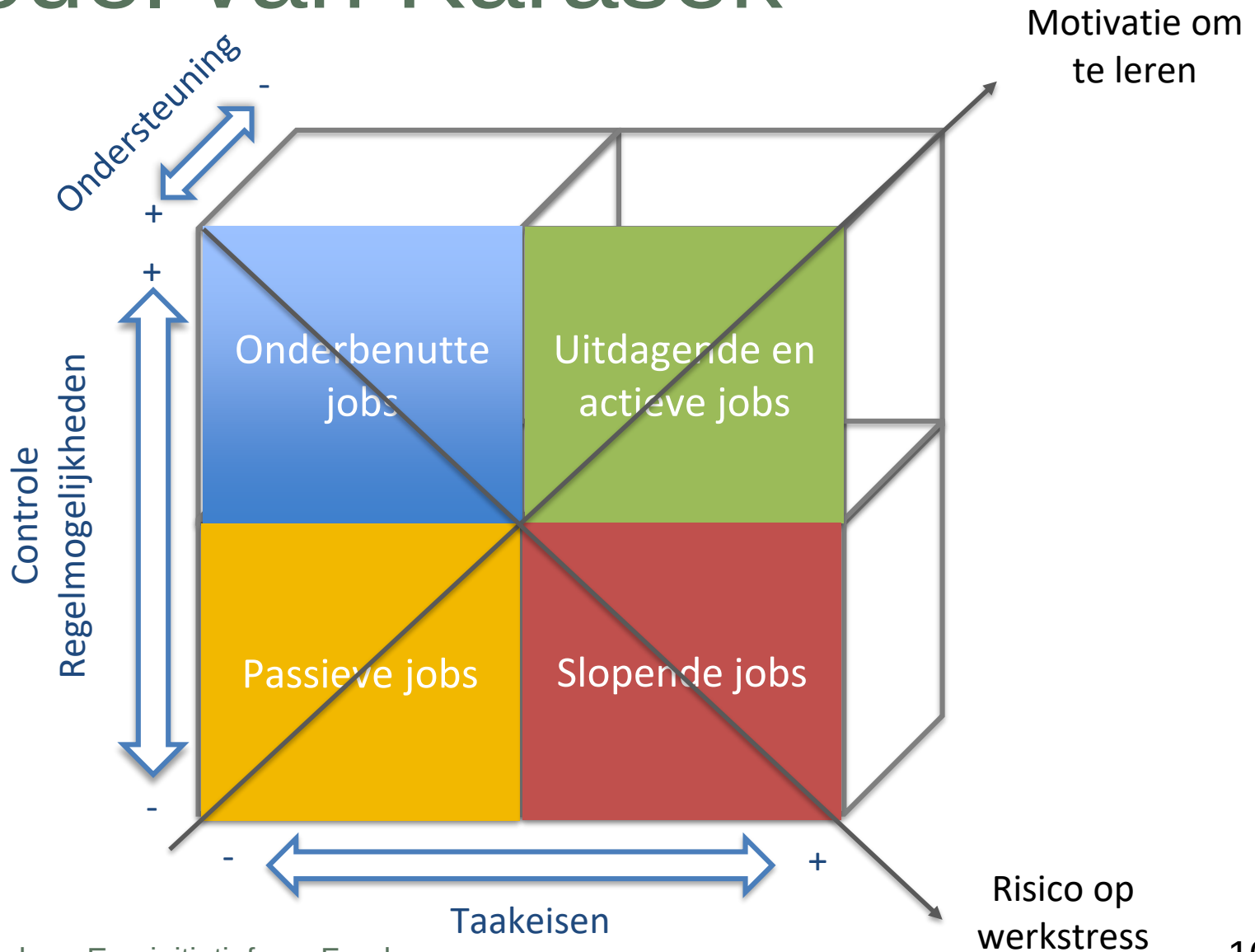
werkdruk	niet problematisch					problematisch					acuut problematisch					aantal waarnemingen				
	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	N	N	N	N	N
Vlaamse arbeidsmarkt	69,0	69,4	69,1	71,0	63,2	31,0	30,6	30,9	29,0	36,8	12,8	12,5	12,3	11,1	16,3	10.991	8.925	8.186	15.467	10.939
textiel confectie*	69,6	69,0	74,6	73,6	66,9	30,4	31,0	25,4	26,4	33,1	12,8	16,7	13,2	12,1	13,2	257	174	114	182	121
metaal	67,2	63,4	66,0	69,7	61,0	32,8	36,6	34,0	30,3	39,0	13,8	15,0	11,6	12,0	18,1	1.012	771	680	1.134	774
bouw	65,4	71,7	72,2	72,7	60,4	34,6	28,3	27,8	27,3	39,6	15,9	13,7	10,1	11,2	16,6	602	481	436	751	555
voeding	65,7	65,4	68,2	70,6	54,2	34,3	34,6	31,8	29,4	45,8	12,7	11,8	14,6	11,5	21,0	306	246	233	401	295
chemie	67,8	71,4	72,2	67,8	64,3	32,2	28,6	27,8	32,2	35,7	11,2	10,9	12,6	12,4	16,7	454	385	349	668	479
groot- en kleinhandel	71,6	70,0	71,3	72,3	67,0	28,4	30,0	28,7	27,7	33,0	12,4	11,1	9,5	10,3	14,9	884	674	624	1.170	746
horeca*	71,2	74,7	70,0	72,8	60,7	28,8	25,3	30,0	27,2	39,3	12,9	10,8	10,0	13,6	13,3	233	186	140	228	135
zakelijke dienstverlening	63,3	61,9	68,0	68,4	56,7	36,7	38,1	32,0	31,6	43,3	17,5	16,5	13,9	11,8	20,0	613	564	575	1.053	619
transport	66,5	69,4	64,7	73,0	65,6	33,5	30,6	35,3	27,0	34,4	12,6	14,2	13,2	10,5	16,1	406	346	295	504	378
post - telecommunicatie*	65,2	62,9	64,4	61,9	55,7	34,8	37,1	35,6	38,1	44,3	19,7	16,5	14,9	13,9	19,0	264	237	194	252	253
financiële sector	56,3	62,1	62,4	63,4	51,4	43,7	37,9	37,6	36,6	48,6	17,7	15,4	15,5	15,0	23,0	462	338	330	554	426
openbaar bestuur	77,3	77,1	78,3	77,0	71,6	22,7	22,9	21,7	23,0	28,4	9,4	8,3	7,2	8,8	11,9	1.186	965	852	1.963	1.272
gezondheids- en welzijnszorg	67,9	67,8	63,5	70,2	61,9	32,1	32,2	36,5	29,8	38,1	13,9	12,3	15,6	10,6	16,3	1.501	1.312	1.270	2.736	2.028
onderwijs	72,2	74,8	71,8	71,6	62,8	27,8	25,2	28,2	28,4	37,2	9,1	9,0	11,3	11,0	15,8	1.153	912	895	1.744	1.347
verschiltoetsing	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s					
secundaire sector	67,5	67,4	69,2	69,8	61,3	32,5	32,6	30,8	30,2	38,7	13,2	14,1	11,9	11,9	17,5	3.312	2.350	2.136	3.700	2.558
tertiaire sector	66,7	66,7	67,5	70,0	62,1	33,3	33,3	32,5	30,0	37,9	14,4	13,6	12,6	11,6	17,2	2.913	2.312	2.146	3.891	2.836
quartaire sector	72,5	72,9	70,5	72,7	64,9	27,5	27,1	29,5	27,3	35,1	10,9	10,0	11,9	10,2	15,0	4.021	3.355	3.138	6.724	4.871
verschiltoetsing	s	s	ns	s	s	s	s	ns	s	s	s	s	ns	s	s					

Emotionele belasting

emotionele belasting	niet problematisch					problematisch					acuut problematisch					aantal waarnemingen				
	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016	2004	2007	2010	2013	2016
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	N	N	N	N	N
Vlaamse arbeidsmarkt	79,5	79,3	79,6	80,0	77,0	20,5	20,7	20,4	20,0	23,0	4,0	4,3	4,1	4,0	5,0	10.987	8.910	8.182	15.453	10.928
textiel confectie*	93,8	92,5	90,4	89,4	93,4	6,2	7,5	9,6	10,6	6,6	1,2	1,1	1,8	0,6	0,8	258	174	114	180	121
metaal	90,1	88,7	91,3	90,5	90,4	9,9	11,3	8,7	9,5	9,6	1,4	2,3	1,3	1,1	0,5	1.007	772	681	1.134	772
bouw	89,7	89,5	90,6	92,5	89,6	10,3	10,5	9,4	7,5	10,4	0,8	1,0	2,3	1,5	1,8	602	477	434	748	556
voeding	88,5	89,8	90,5	90,3	90,8	11,5	10,2	9,5	9,7	9,2	2,3	1,2	0,4	1,2	0,7	304	245	231	403	293
chemie	86,3	87,5	89,1	88,5	87,7	13,7	12,5	10,9	11,5	12,3	2,0	2,1	0,3	1,2	1,3	454	383	349	669	479
groot- en kleinhandel	83,9	84,1	86,5	86,2	86,7	16,1	15,9	13,5	13,8	13,3	1,9	1,6	1,4	2,1	1,6	883	672	624	1.167	746
horeca*	87,4	90,3	92,3	91,2	88,1	12,6	9,7	7,7	8,8	11,9	1,7	2,2	2,1	1,8	1,5	231	186	142	227	135
zakelijke dienstverlening	83,8	85,5	89,4	87,1	81,9	16,2	14,5	10,6	12,9	18,1	2,3	3,0	1,4	1,6	3,1	612	565	576	1.050	619
transport	88,2	89,5	84,7	88,2	86,8	11,8	10,5	15,3	11,8	13,2	2,0	2,0	1,4	2,2	2,9	406	344	295	502	378
post - telecommunicatie*	82,9	79,6	79,3	86,9	81,0	17,1	20,4	20,7	13,1	19,0	2,7	4,7	4,1	2,8	2,4	263	235	193	251	253
financiële sector	73,9	77,3	77,3	79,7	77,1	26,1	22,7	22,7	20,3	22,9	2,6	5,3	3,3	3,3	2,6	463	339	330	553	424
openbaar bestuur	76,7	75,0	77,9	76,5	73,3	23,3	25,0	22,1	23,5	26,7	6,0	5,0	5,2	4,7	6,4	1.188	965	852	1.963	1.273
gezondheids- en welzijnszorg	58,9	60,3	61,0	64,6	58,7	41,1	39,7	39,0	35,4	41,3	11,1	11,0	10,1	8,8	11,2	1.507	1.308	1.271	2.731	2.031
onderwijs	69,6	68,7	66,1	69,9	65,0	30,4	31,3	33,9	30,1	35,0	5,2	6,1	7,5	6,2	8,6	1.156	915	897	1.748	1.346
verschiltoetsing	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s					
secundaire sector	89,7	89,4	90,6	90,3	89,5	10,3	10,6	9,4	9,7	10,5	1,5	1,7	1,1	1,3	1,1	3.104	2.343	2.133	3.696	2.554
tertiaire sector	83,1	85,0	85,8	86,3	84,8	16,9	15,0	14,2	13,7	15,2	2,3	2,7	1,8	2,1	2,3	2.909	2.310	2.118	3.881	2.829
quartaire sector	68,4	68,2	67,8	70,1	64,8	31,6	31,8	32,2	29,9	35,2	7,4	7,5	7,8	6,8	9,0	4.033	3.354	3.140	6.725	4.873
verschiltoetsing	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s	s					

Model van Karasek

Taakeisen en regelmogelijkheden (Karasek)

Warme scholen
Wat bedoel je?

Iedereen
voelt zich
goed in zijn vel

door 4 kernopdrachten
na te streven

vanuit welbevinden en
betrokkenheid

- Heeft niets van doen met ‘kinderen verwennen’
- Vereist heilzame omgeving en actieve rol van persoon

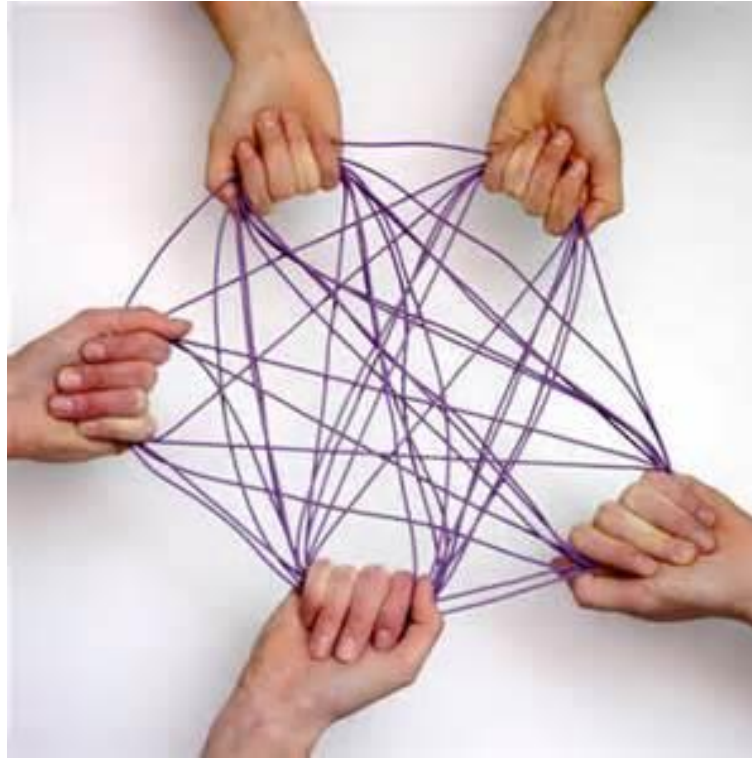
Basisbehoeften:

- Warmte en affectie
 - Veiligheid en duidelijkheid
 - Erkenning door de anderen
 - Zich competent voelen
 - Behoefte aan zingeving
- Maakt niet zwakker maar sterker
 - Is de poort waarlangs persoon versterkt kan worden

WELBEVINDEN

- Is geen persoonlijkheidskenmerk
- Heeft niets van doen met fun en entertainment
- Drijft op exploratiedrang
- Wijst op aansluiting van aanpak op ontwikkeling en interesses
- Staat haaks op het deficit-model
- Heeft een gigantische impact op het zelfbeeld
- Van bijzondere betekenis voor kinderen die niet tot de mainstream horen
- Heeft effect op het leren en de kwaliteit van het leerproces

BETROKKENHEID

en verbindend werken

Hoe maken Zij het?

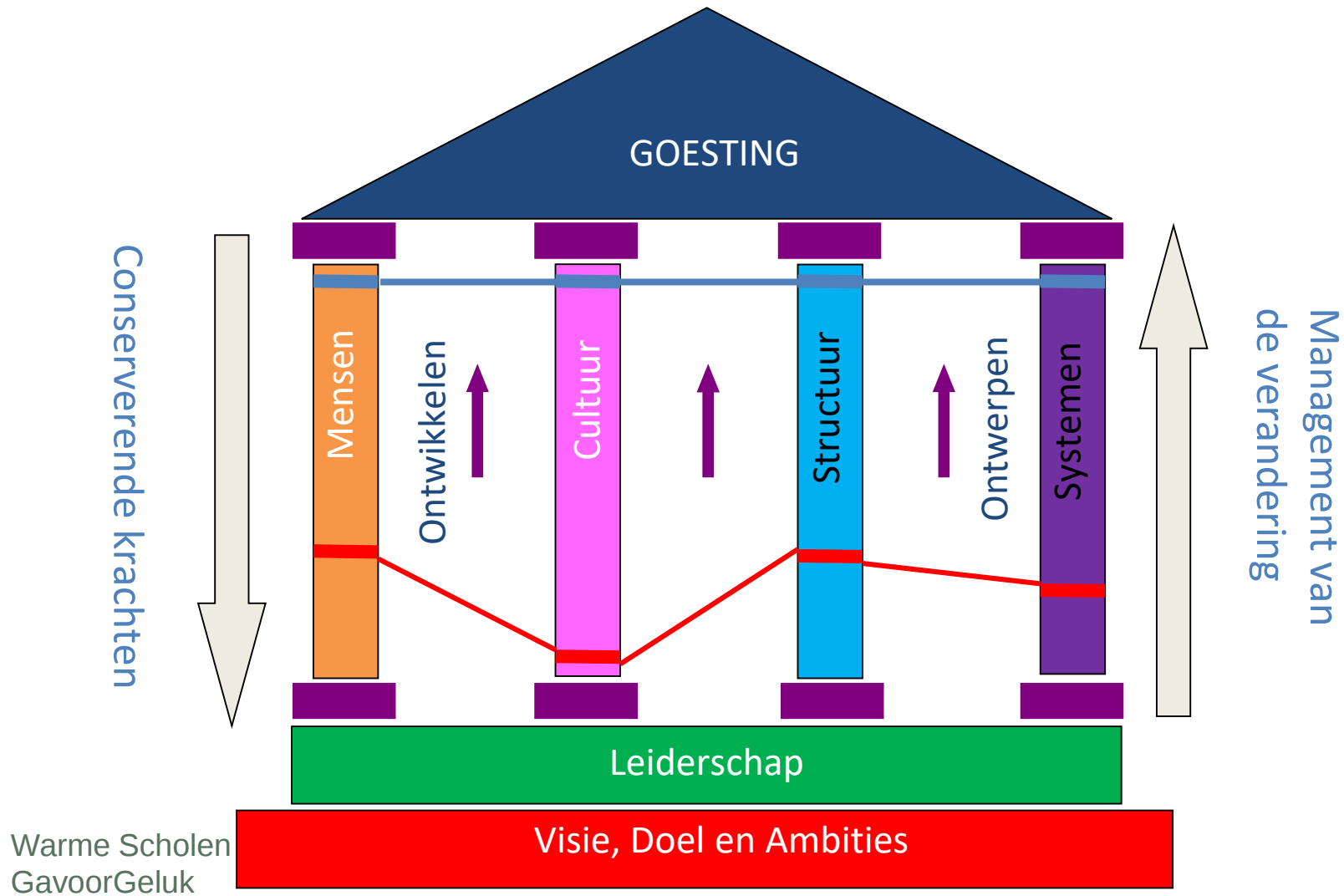
Met welbevinden en
betrokkenheid ...dan gaat het
goed!

Warme scholen?
Hoe maken wij het?

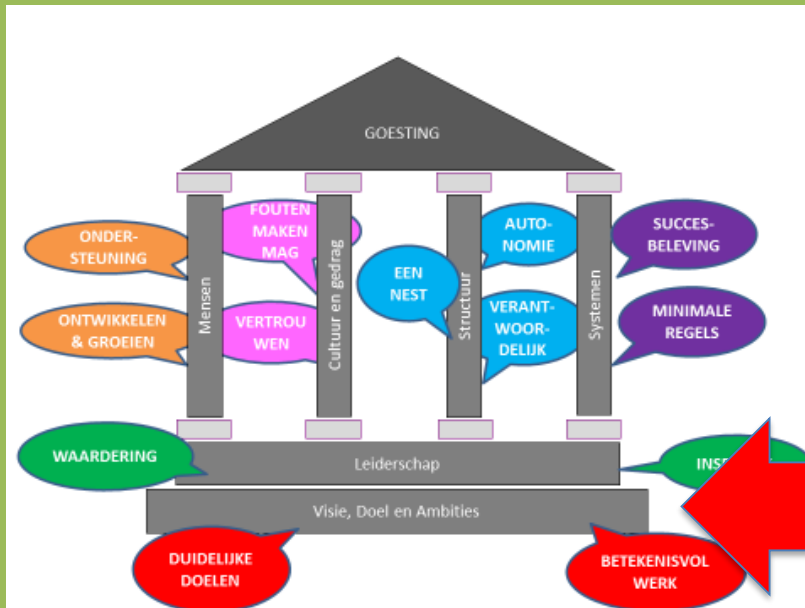
Wat maakt scholen warm?

Integrale benadering

Integraal bouwen om
scholen nog warmer te
krijgen ...

Een AMORE-vísie over de warme school waarvoor iedereen wílt gaan

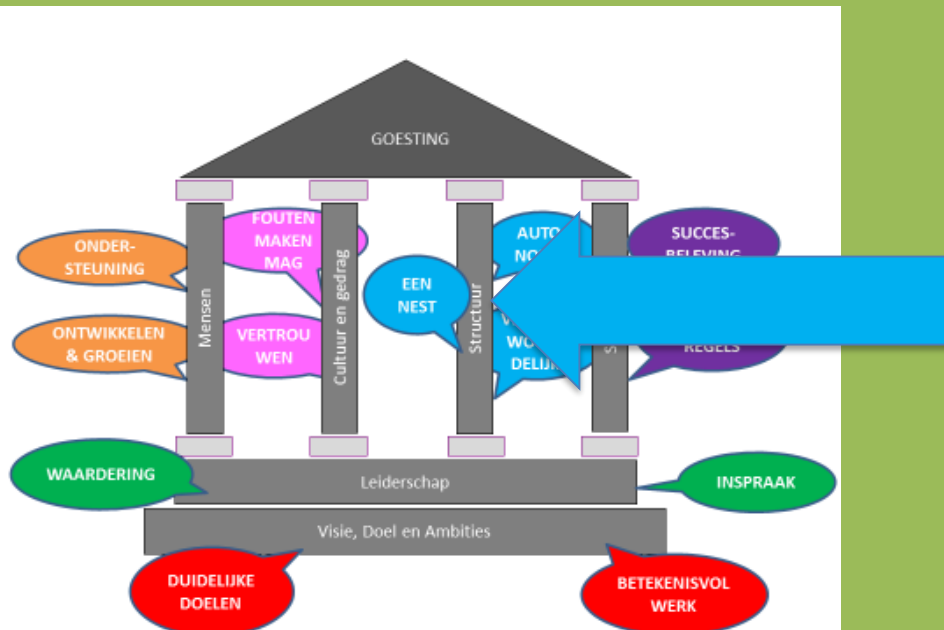

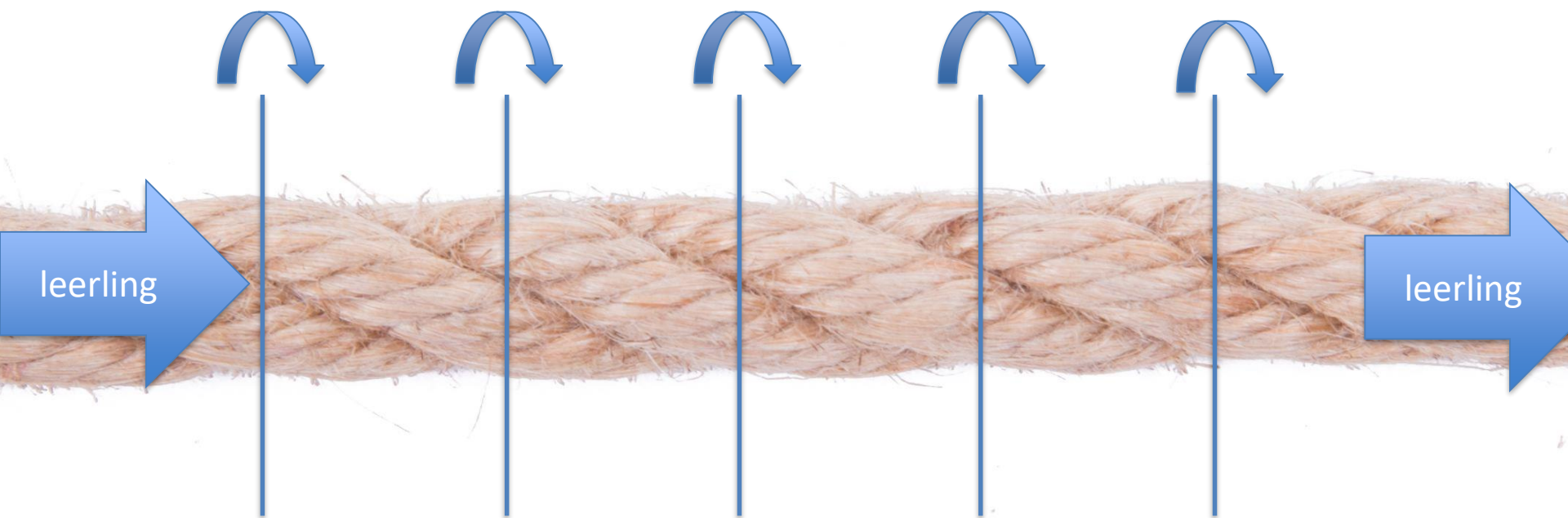
Warme school ... 5 vragen

1. Waarom bestaan wij? Waar worden wij warm van?
2. Welke kernopdrachten moeten wij georganiseerd krijgen in de warme school?
3. Waarvoor staat een warme school? Betrokkenheid en welbevinden?
4. Welke uitdagingen maken ons tot een warmere school?
5. Vanuit welke leidende principes zien wij iedereen binnen de warme school samenwerken ?

Teams waarin relatie centraal staat

A photograph of a brick wall with a window at the top. The wall has the words 'Stome LERAAR' written on it in white chalk. In the foreground, the handlebars and frames of several bicycles are visible.

Stome LERAAR

GEEN PRESTATIES ZONDER RELATIES

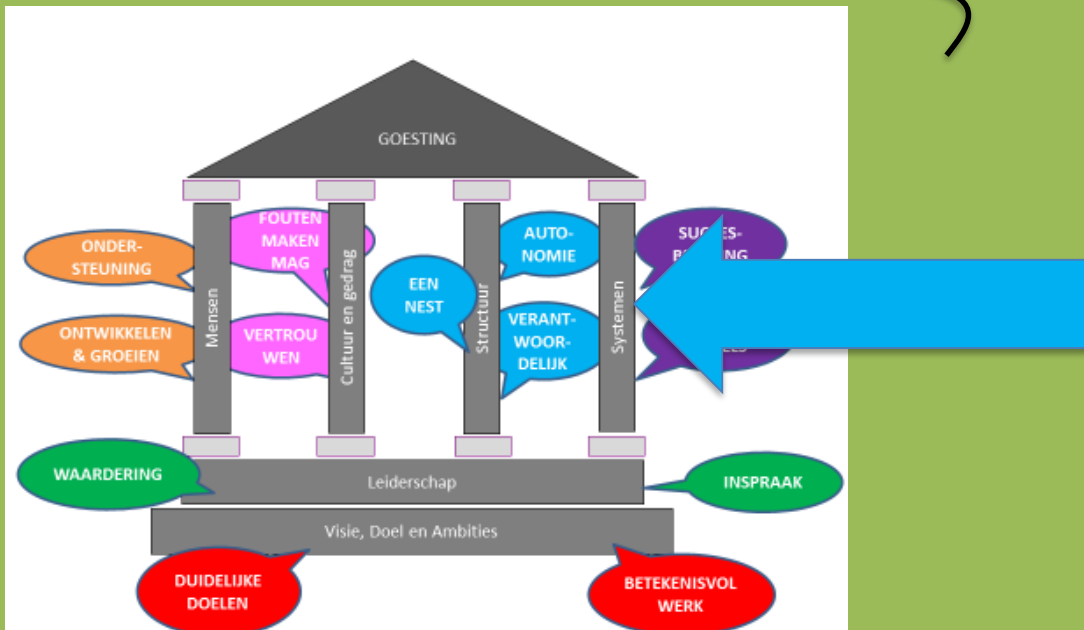
Het team is verantwoordelijk voor het behalen van resultaten binnen die 4 kernopdrachten voor haar community van kinderen, en krijgt zoveel mogelijk ruimte om dat zelf vorm te geven

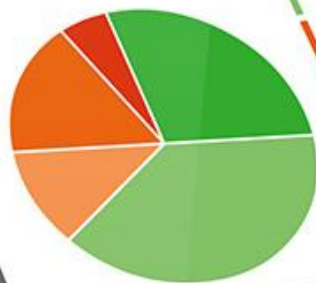
Kwaliteit van de arbeid

LOOQIN

houdt de vinger aan de pols

HEIN ALINK

DENISE BERGMANS

MADIELF VAN DEN BOOG

JOHAN DE CLOET

MILAN DONALDS

BENJAMIN VAN DER HEIJDEN

IMKE JANSEN

ILSE VAN KEMENADE

FABIAN KERKHOFS

JOSJE DE KONING

BORIS DE LAAN

KOEN NUDAM

TIM ROOLJAKKERS

IRIS VAN DER STEEN

THOMAS TIMMERMANS

JULIAN VAN VEEN

ANNEMIEK VAN DER VELDEN

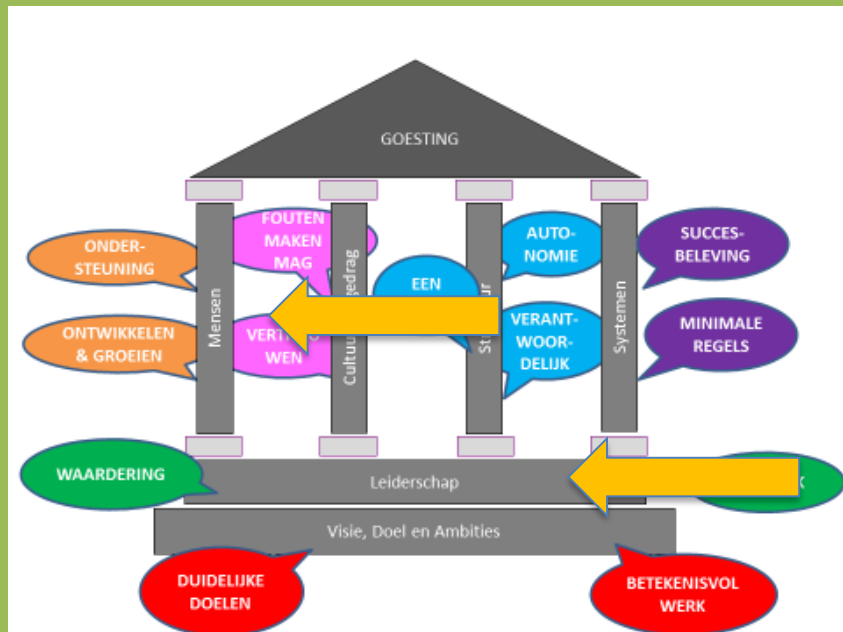
KIM VAN ZANDEN

HEIN ALINK

JOSJE DE KONING

Coaching en begeleiding ontwikkelen medewerkers en leiderschap

Hoe willen wij
concreet begeleiden
gedurende 3
schooljaren?

Een warme opstart ...

- ✿ Kick-off met alle medewerkers
- ✿ Samenstelling van een vliegwiel
- ✿ 2-daags residentieel seminarie met het vliegwiel geflankeerd door de directie
- ✿ Warme kick-off met alle belanghebbenden en oproep tot samenstelling van een forum
- ✿ Uitwerken van een prototype van een warme school die iedereen goesting geeft

Implementatie ...

Structuur

- Operationele teams
- Ondersteuning
- Horizontale expertisewerking
- Verticale besturing
- Overlegorganen
- ..

Mens

- Competentie-ontwikkeling
- Sociale vaardigheden
- Verbindend communiceren
- Team-ontwikkeling
- Team-intervisie
- ...

Ondersteunende tools en methodieken voor de leer- en leefgemeenschap

- Tenz
- Leerlingvolgsysteem
- Planningsystemen
- Evaluatiesystemen
- Prestatie opvolging
- Overlegsysteem
- Procedures

Cultuur

- Waardenvol gedrag
- Vertaling naar (nieuwe) rituelen (zoals bvb kampvuursessies, feesten,..)
- Nieuwe werkingsprincipes en conventies
- ...

Leiderschap

- Initiatiefrecht
- Rol en verwachtingen van de leider
- Mensvisie
- Team coaching
- ...

Implementatie

- ✿ **8 collectieve sessies** per lerend netwerk door pedagogische adviseurs en adviseurs FS
 - Intervisie organiseren en leermomenten
- ✿ **Individuele begeleiding van het vliegwiel** per school door adviseurs FS (4 sessies per jaar) bij voorkeur samen met pedagogisch adviseur van de PBD en de CLB-medewerker
 - het integraal verandertraject van concept naar detail ondersteunen
 - De sprints begeleiden en de invulling van de verschillende fora

Implementatie

- ✿ Het implementeren van **LOOQIN**
- ✿ Twee dagen per schooljaar individuele begeleiding door **CEGO**
 - ervoor zorgen dat men zich snel met de procedures voor input vertrouwd kan maken
 - ertoe bijdragen dat leerkrachten zich bij het inschatten van WBG zelfzeker voelen en een maximale betrouwbaarheid van de scoringen waarborgen
 - de screenings helpen uitmonden in interventies

Implementatie

- ✿ Training door **Tenz** (4 losse dagen met tussentijdse taken)

Dag 1: De rol van de leerkracht bij het installeren van een positieve groepsdynamiek en fijne klassfeer

Dag 2 en Dag 3: Hoe inspelen op een negatieve groeps sfeer en gespannen tot conflictueuze omgang in de groep?

Dag 4: Een warme school maak je samen

- ✿ Ondersteuning en coaching op maat door Tenz (2 sessies per jaar)

Implementatie samengevat

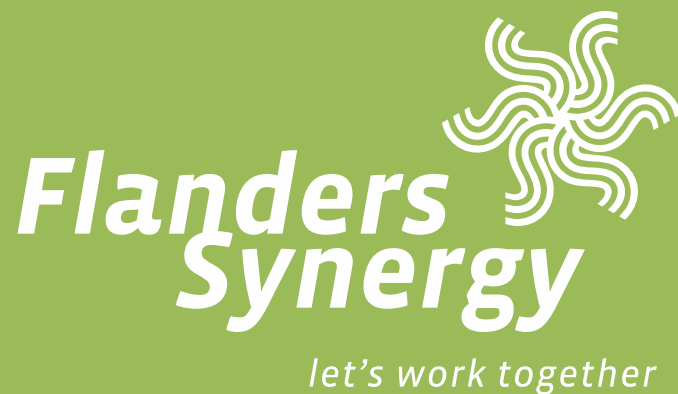
Totaalpakket begeleiding:

- 13,5 dagen netwerkbegeleiding **Flanders Synergy** (intake, kick-offs, 2-daagse, 8 collectieve sessies, 4 individuele sessies per jaar)
- 2 dagen per schooljaar individuele begeleiding **CEGO**
- **Implementatie van LOOQIN**
- **Tenz:** 4-daagse training + ondersteuning en coaching op maat (2 sessies per jaar)
- Deelname aan bijeenkomsten over de netwerken heen (expertisenetwerk uitbouwen)

Kostprijs per school:

- Begeleiding verspreid over drie jaren, **1.200 euro excl. BTW per jaar**
- Inclusief verblijfskosten voor 5 deelnemers aan 2-daagse opstart
- Totaal: 3.600 euro excl. BTW

Complementaire partners

Samen met de begeleidingsdiensten

Broeders van Liefde

OKO

Aangevuld door het
creëren van een
ondersteunend
expertisenetwerk

Hoe we het succes van
de warme scholen
meten?

Door flankerend onderzoek:

- ✿ GEGEVENS via LOOQIN KVS / JOPSI
- ✿ Bevraging leerkrachten
- ✿ Bevraging ouders
- ✿ KLASOBSERVATIES betrokkenheid, klasklimaat, leerkrachtstijl (steekproef)

Vragen?

DANK U WEL !!